

Koti palautettiin jugendtyyliseksi.

Kun Leena ja Tuomo Mustonen ostivat 20 vuotta sitten vanhan talon, he eivät ajatelleet ostavansa jugendtaloa, vaan tarpeeksi suuren talon viisihenkiselle perheelleen. Vuonna 1909 valmistunutta taloa oli remontoitu moneen otteeseen ja alkuperäinen jugendtyyli oli remontoinnin ja modernisoinnin yhteydessä kadonnut. Eniten tyyli näkyi katon muodossa.

Mustokset kiinnostuivat talon historiasta ja innostuivat tutkimaan, miltä rakennus oli alun perin näyttänyt. Heitä häiritsi talon jatkeeksi jossakin vaiheessa rakennettu matala varastosiipi, joka teki talosta muotopuolen. Ajatus talon palauttamisesta jugendtyyliseksi kypsyi vähitellen.

Alkuperäisilmeen palauttamiseen tähtäävä kunnostaminen aloitettiin vuonna 1997. Yhdeksän vuoden jälkeen urakka on valmis. Koko remontoinnin ajan talossa on asuttu.

”Meille sopi verkkainen pala palalta tekeminen. Ajatukset kypsyivät pikkuhiljaa, joten lopputulos on parempi kuin jos kaikki olisi tehty kerralla”, Mustokset kertovat.

Aikatauluun vaikuttivat myös taloudelliset syyt. Ison, vanhan talon remontoiminen sisältä ja päältä maksaa. Julkisivun entisöintiin ja sen suunnitteluun Mustokset saivat myös Ympäristökeskuksen avustusta.

Ikkunat paikoilleen

Talon esikuva on baijerilainen metsästyshäkki. Talosta on säilynyt useita vanhoja ulkokuvia, mutta sisätilojen alkuperäisestä asusta ei juurikaan tietoa ole.

Julkisivuremontin suunnittelussa käytettiin asiantuntijana arkkitehtiä. Remontti alkoi ikkunoista. Niistä haluttiin alkuperäisen malliset, ja ne haluttiin sijoittaa alkuperäisille paikoilleen. Mallina käytettiin vanhoja valokuvia.

”Ikkunat ovat alun perin olleet erikokoisia ja niin ne ovat nytkin. Ikkunat valmistui paikallinen puuseppä”, Tuomo Mustonen kertoo.

Vanhaa taloa kunnost

Hirsirunkoinen talo oli ilmeisesti 1970-luvulla vuorattu mineriitilevyillä. Ne poistettiin. Koska alta paljastunut hirsipinta ei ollut enää kaunis, päädyttiin lautavuoraukseen. Arkkitehti suosittelee tyyliin sopivaa helmiponttilautaa, jota ei ollut valmiina saatavissa. Sahuri teetti sitä varten sahaansa erikoisterän.

”Myös värityksessä pyrittiin ajan henkeen. Talo maalattiin vihreäksi, tosin sävy ei ole ihan se, mihin pyrittiin”, Mustokset sanovat.

Varastosiipi irrotettiin talosta purkamalla siiven talonpuoleinen

osa. Nyt varasto on erillinen rakennus, eikä se riko talon linjoja. Ulkopuolisista töistä viimeiseksi jätettiin katon korjaus. Päre- ja huopakaton päälle asennettiin tiilikate.

Ylikorjaamista Mustokset halusivat välttää. Vanhassa talossa seinät eivät ehkä ole sentilleen suorassa, mutta sen ei anneta haitata. Silmää voidaan myös fuskata.

”Esimerkiksi kattotiilet asetettiin niin, että katto ja seinät näyttävät suorilta, vaikka mitta näyttää toista”, Mustokset kertovat.

Pesutilojen sijoittelu vaikeinta

Kun ikkunat oli saatu paikoilleen, oli aika miettiä huonejärjestystä ja sisäpuolta. Sisäremontin Mustokset suunnittelivat itse. Korjaamisella tavoiteltiin talon alkuperäistä henkeä asumismukavuudesta tinkimättä. Alakertaan tuli sali, keittiö, kaksi makuuhuonetta ja pesutilat. Yläkerrassa on kaksi makuuhuonetta.

Salin alkuperäiset ovet löydettiin remontin aikana seinävälistä.

”Lähtökohtana oli, että teemme remonttia itsellemme. Talosta oli tultava sellainen, että viihdymme siellä”, Leena Mustonen painottaa.

Ikkunoiden sijoittelun jälkeen haastavin tehtävä oli wc:n ja saunan sijoittaminen. Pesuhuone ja sauna saivat paikan talon toisesta päädystä. Pesuhuone tuli suurehkon ikkunan kohdalle.

”Aluksi suuri ikkuna pesuhuoneessa tuntui oudolta, mutta enää se ei lainkaan häiritse. Ikkunassa on tietenkin verho”, talon emäntä kertoo.

Wc oli haukannut ison osan eteishallista 1970-luvulla tehdyssä remontissa. Mustoset halusivat hallista jälleen avaran, joten wc sijoitettiin pieneen tilaan hallin kulmaukseen. Yläkertaan vievät portaat haluttiin jättää näkyville. Siksi portaiden alle rakennettiin komero purettiin.

Selkeät ja suuret huoneet

Sisäremontissa alakerran kolmeksi huoneeksi jaettu makuuhuone palautettiin yhdeksi isoksi tilaksi. Huoneita oli aiemmissa remonteissa myös madallettu.

Roll Over. Maalaus Tapetti

etaan harkiten

Saliin luo ilmettä Elie Saarisén suunnittelema vuolukiviuni.

Asentamalla RollOver maalaustapetin joko boordilla tai ilman sekä yhdistämällä alaosaan maalauspaneelia luot oman kaltaisesi ja värisesi tilan. Kangaskuitupohjansa ansiosta se on helppo asentaa.

Myynti sisustusliikkeissä kautta Suomen

**Suomen
am
Markkinointi Oy**
(02) 822 1487 (02) 822 1530 Fax
www.am-markkinointi.fi

Alkuperäinen katto ja leveät listat paljastuivat sisäkattolevyjen alta.

Muovilattioiden alta paljastuivat lankkulattiat ja sisäkattolevyjen alta vanha kattokorkeus. Remontin jälkeen salin huonekorkeus on jälleen 290 senttiä.

Toisesta yläkerran huoneesta modernien kattomateriaalien alta paljastui hyväkuntoinen, alkupe-
räinen katto. Myös komeat, leveät kattolistat olivat tallella. Tässä huoneessa katon kunnostukseksi riitti maalaaminen.

Salin seinää purettaessa löydettiin aarre. Seinän väliin oli piilotettu salin vanhat pariövet. Ne asennettiin omalle paikalleen. Lisäksi puuseppä valmisti ovimallin mukaisesti muut sisäovet.

Salin ja makuuhuoneiden latti-
oihin jätettiin lankkulattia, joka käsiteltiin luonnonöljyllä. Leenan mielestä lankkulattia on helppohoitoinen, sillä siihen ei lika tartu kuten esimerkiksi muovilattiaan. Seinille valittiin suurikuvioiset, Jugendtyyliset paperitapetit.

”Taitava kirvesmies on arvokas asia. Kirvesmiehen on tunnetta-
va hirsirakentamista ja vanhaa rakentamistapaa”, Tuomo Mustonen sanoo.

Uunit kuntoon

Talossa ei ole lainkaan patte-
reita, vaikka lämmitysmuotona on sähkö. Salissa ja kolmessa makuuhuoneessa lämpöä antavat sähkövastuksilla varustetut vuolukiviunit. Keittiössä on puulla lämпиävä leivinuuni, yhdessä makuuhuoneessa kattolämmitys ja pesutiloissa lattialämmitys.

**Tämä viehättävä ikkuna on pojan huoneessa yläker-
rassa.**

**Huoneet on tapetoitu ju-
gendtyylisillä suurikuvioisilla
tapeteilla ja sisustettu ajan-
henkeen sopivilla huone-
kaluilla.**

Vuolukiviunit ovat alkuperäiset. Salin komea uuni on Eliel Saarisen suunnittelema. Jossakin vaiheessa uunit oli maalattu valkoisiksi ja muutettu sähkökäyttöisiksi. Mustoset hioivat maalin pois, ja nyt uunit ovat kuin uudet.

Mustoset ovat tyytyväisiä läm-
pimysratkaisuun. Talon energia-
taloutta parannettiin asentamalla
yläpohjaan lisäeristettä.

”Kiviunit antavat miellyttävää
lämpöä, mutta lämmönsäätelyssä
on osattava varautua ulkolämpötilan
vaihteluihin”, he kertovat.

Talossa ei ole koneellista ilman-
vaihtoa, mutta vanhassa talossa
tuuletus toimii. Ikkunatiivisteitä
on hieman vähennetty. Remontin
edetessä tehtiin myös putki- ja
sähkötyötä. Putkien ja johtojen
piilottaminen rakenteisiin sujui
ongelmitta.

Vältä riskit märkätiloissa

Vanhan puutalon remontoimisessa haastavinta on saniteettitilojen rakentaminen. Haastavaksi sen tekevät kosteusriskit sekä tilojen uudelleenjärjestelyn tarve. Vielä 1950-luvulla oli tavallista, että sauna ja huussi sijaitsivat ulkorakennuksessa. Sisävesi on myöhemmin lohkaistu ehkä eteisestä. Isompien tilojen, kuten saunan ja pesuhuoneen, lohkaaminen huoneista vähentää paitsi asuintilaa myös rakennuksen arkkitehtuurista ja kulttuurilista arvoa.

Onko talossa ylimääräistä huonetta, joka voidaan luontevasti muuttaa pesutiloiksi? Joudutaanko ikkunoiden paikkoja muuttamaan? Sauna voidaan rakentaa myös kellariin tai ullakolle. Usein näihin tiloihin joudutaan

samalla rakentamaan myös leveämmät portaat. Jos pihalla on vanha ulkorakennus, sen voi kunnostaa nykyaikaiseksi saunaksi, jolloin päärakennuksen entisöinti on helpompaa. Pieni pesutila suihkukaappeineen voidaan usein sijoittaa melko helposti lähelle makuuhuoneita.

Moni vanha talo on kärsinyt virheellisesti rakennetuista märkätiloista. Kosteutta tulee varsinaisen roiskeveden lisäksi ilmankosteudesta ja kondenssivedestä. Kondenssivesi on vesihöyryä, joka tiivistyy vedeksi kylmään pintaan. Jos kosteita tiloja rakennetaan ulkoseinälle, on oikea lämpöeristys erityisen tärkeää.

Märkätilat rakennetaan vanhan talon sisälle ikään kuin

erilliseksi laatikoksi, niin että vanhan ja uuden rakenteen väliin jää tuuletusrako. Kattorakenteissa tuuletus on erityisen tärkeä, koska ylös noussut vesihöyry saattaa tiivistyä vedeksi ja siirtyä rakenteisiin.

Puiseen välipohjaan on suositeltavaa rakentaa levylattia, jonka päällä on vesieriste. Vesieriste voi olla tarkoitukseen soveltuva bitumikumimatto tai siveltävä vedeneriste. Lattiakoolaus ei saa estää ilman kulkua. Betonilattia voi ylittää välipohjan kantokyvyn ja valettaessa on riskinä kosteuden siirtyminen rakenteisiin.

Lisätietoja:
museovirasto - www.nba.fi

HARKITSETKO
KEITTIÖ
REMONTTIA?

Puustelli toteuttaa remonttisi suunnittelusta asennukseen. Saat kaiken yhteensopivana ja takuutyönä. Yhdellä sopimuksella.

**TULE TAI SOITA JA SOVI MAKSUTON
SUUNNITTELUAIKA KOTIISI!**

Puustelli
PARAS OSA KOTIA

www.puustelli.com

Puustelli - jo 22 vuotta Suomen ostetuin keittiömerkki. (RTS)

TURVALLINEN SUOMALAINEN LEIJONA-LEVY!

LEIJONA-LEVY®

RUNKOLEIJONA™ & TUULILEIJONA™
-ekologiset tuulensuojalevyt

- Toimiva, tiivis, hengittävä ja kosteutta kestävä •
- Toimii paitsi tuulensuojana myös lämmöneristeinä •
- 1-Runkojärjestelmä säästää kustannuksia ja antaa rakennusaikaisen sääsuojan •
- Ympäristöystävällinen, puhtaasti puusta •

Huom! Nyt entistä kehittyneemmät ominaisuudet!
Uudet Runkoleijona™ ja Tuulileijona™ täyttävät uudet, tiukemmat huokoisille tuulensuojalevyille asetetut vaatimukset. Entistä paremmista levyominaisuuksista kertoo Runkoleijonalle ja Tuulileijonalle myönnetty VTT-sertifikaatti Nro C258/03. Lue lisää: www.suomenkuitulevy.fi

Muistathan tarkistaa, että ostamiesi Leijona-levyjen pakkausmateriaali sisältää seuraavat merkinnät:

Valmistaja: Suomen Kuitulevy Oy
Jälleenmyynti: Rakennustarvikealan liikkeet kautta maan

imageering

**RK:n pojat
on ympäri maata.**

www.rk.fi

RK Rakentajain Konevuokraamo on lähellä: Pääkonttori: Kalliosolantie 2, 01740 Vantaa. Muut palvelupisteet: Espoo, Heinola, Helsinki, Hollola, Hyvinkää, Hämeenlinna, Imatra, Joensuu, Jyväskylä, Järvenpää, Kaarina, Kajaani, Kankaanpää, Karhula, Kauhajoki, Kemi, Kerava, Kilpilahti, Kirkkonummi, Kokemäki, Kokkola, Kotka, Kouvola, Kuopio, Kuusankoski, Lahti, Lappeenranta, Levi, Lohja, Loviisa, Mikkeli, Nummela, Olkiluoto, Oulu, Pieksämäki, Pietarsaari, Pori, Porvoo, Raisio, Rauma, Riihimäki, Rovaniemi, Savonlinna, Seinäjoki, Sotkamo, Säskylä, Tampere, Tornio, Turku, Vaasa, Vantaa, Varkaus, Ylivieska, Äänekoski